DEBRECENI REFORMÁTUS KOLLÉGIUM GIMNÁZIUMA ÉS DIÁKOTTHONA

A szóbeli felvételi vizsga tantárgyankénti témakörei

A 2027/2028. TANÉVRE

DEBRECENI REFORMÁTUS KOLLÉGIUM GIMNÁZIUMA ÉS DIÁKOTTHONA

Debrecen, Péterfia u. 1-7, 4026

Telefonszám: (06 52) 614 896

Email cím: refi@drkg.hu

honlap: drkg.hu

Minden felvételiző számára kötelező a Hit- és erkölcstan szóbeli felvételi!

Felvételi témakörök Református Hit- és erkölcstanból

1. **A Biblia**
   Általános tudnivalók a Bibliáról (keletkezés, szerkezet, tartalmi csoportosítás, fordítások stb.)
   Legalább 9 ószövetségi és 9 újszövetségi könyv felsorolása (tartalmi csoportosítás szerint 3-3)
2. **A Tízparancsolat**
   A Tízparancsolat szó szerinti ismerete-2Móz 20
   Egy szabadon választott parancsolat értelmezése
3. **Jézus Krisztus**
   Mutasd be Jézus életútját az evangéliumok alapján!
4. **„Orando et laborando”**
   Mi a jelentősége iskolánk jelmondatának?
   Számodra mit jelent az imádság? (személyes vélemény)
5. **Ünnepeink**
   Sorold fel a keresztyén ünnepeket! (időpont, az ünnep tartalma)
   Melyik a legkedvesebb ünneped a felsoroltak közül? Hogyan ünnepeltek a családban? (személyes vélemény)
6. **A gyülekezet**
   Mutasd be a gyülekezetedet! (történet, lelkipásztorok, fontosabb események, a mai helyzet, alkalmak, programok stb.)
7. **Az Hitvallás**
   Az apostoli hitvallás szószerinti ismerete.
   Miért és mikor fontos az, hogy az ember megvallja a hitét? (személyes vélemény)

A felkészüléshez javasolt források:

- Biblia (lehetőleg új fordítású, és a Kálvin Kiadó gondozásában megjelent)
- Református énekeskönyv
- Református hit- és erkölcstan tankönyvek (Isten világosságában 6. évfolyam; Isten vonzásában 7. évfolyam; Isten igéjének tükrében 8. évfolyam)

*Az **ÁLTALÁNOS TAGOZATRA** jelentkezők szövegértési és kommunikációs képességeit is ez a bizottság méri fel.*

A Gimnázium szóbeli felvételi vizsgáján az általános tagozatra jelentkező tanulóktól egy általános műveltségi témakörbe tartozó rövid szöveg értő olvasását várjuk el, mellyel kapcsolatban a vizsgabizottság kérdéseket tesz fel. A vizsgafeladat célja az iskolánkba jelentkező tanuló anyanyelvi kompetenciájának és alapvető tájékozottságának felmérése. A felkészülési idő alatt jut idő a szöveghez kapcsolódó kérdések megválaszolására, melyről a felvételi bizottság előtt számol be a felvételiző tanuló. A szóbeli felvételi vizsgához kapcsolódó mintafeladat a felvételi tájékoztatóban található.

Szövegértési feladathoz minta feladatok:

„Január 1” - Petőfi szimbolikus születésnapja

Petőfi Sándor számára egész életében kitüntetett jelentőségű volt Szilveszter éjszakája és újév napja. A nyilvánosság előtt rendszerint 1823. január 1-jén születettnek vallotta magát. Petőfi egyik aszódi iskolatársa, Kemény (Jakubovics) Mihály emlékei szerint Petőfi baráti bizalmassággal azt mondta neki, hogy december 30-án van a születésnapja.

A gyakran emlegetett szülőhely-vita (Kiskőrös mellett Szabadszállás és Kiskunfélegyháza is „vetélkedett” Petőfiért) mellett születésének időpontja is érdekes. A polgári anyakönyvvezetés bevezetése (1895) előtt született emberek esetében ugyanis igen nehéz tűpontossággal meghatározni a születés időpontját, mivel az egyházi anyakönyvekben általában csak a keresztelés dátumát találhatjuk meg. Miért vált mégis Petőfi imázsának szerves részévé az újévi születésnap?

Kerényi Ferenc irodalomtörténész szerint érdemes a születésnap és a szülőhely problematikáját összekapcsolni és áttekinteni azt is, hogy kiket hívtak meg komaként a keresztelőre. A felvidéki szlovák evangélikus családokat, a Petricseket, a Dingákat ugyanis hatékonyan működő kapcsolatrendszer kötötte össze, a rokonság szerepe fontos volt. A komaság gyakran kölcsönös volt: Petrovicsék a kis Sándor születése előtt is vállalták, majd utána is „visszaadták” azt a meghívottaik körében. Így Petőfinek összesen hat keresztszülője volt, három komapár.

Feltűnő, hogy Petőfi minden keresztszülője kiskőrösi volt vagy legfeljebb egynapi járóföldön belülről jött. A keresztszülők névsora alapján komoly esély van arra, hogy a kis Petrovics Sándor – akit Alexanderként anyakönyveztek – nem december 31-én, hanem egy-két nappal korábban születhetett, mivel arra is kellett idő, hogy a komákhoz eljusson az értesítés a gyermek megszületéséről, és a helyszínre tudjanak utazni. A Dinga házaspár Izsákról, Kovácsayné Soltvadkertről érkezett keresztszülőnek. Az előbbi Kiskőröstől 25, az utóbbi 10 kilométerre található.

A születésnapjával összekötődő szilveszterek mégis fontos mérföldköveket jelentettek Petőfi számára, aki nyilvánosan mindig azt vallotta, újév napján jött a világra. Ez a szokása tudatos imázsépítésének egyik elemeként is értelmezhető. Ahogyan az is, hogy minden évben verssel köszöntötte Szilvesztert. Ilyen szempontból különösen hangsúlyos volt számára 1846 és 1847 fordulója, amikor huszonnégy évessé, azaz nagykorúvá vált az újévvel. (A 19. században nem tizennyolc, hanem huszonnégy éves kortól tartották nagykorúnak a férfiakat.)

KÉRDÉSEK:

1. Miért volt fontos Petőfinek, hogy újév napján tartsa a születésnapját?
2. Miből következtetnek arra, hogy pár nappal újév előtt született?
3. Említs néhány olyan történelmi és irodalmi személyiséget, akiknek ismered a születési idejét! (születési év elegendő)
4. Te hogyan ünnepled a születésnapodat?
5. Milyen a kapcsolatod a keresztszüleiddel?

(forrás: https://szendreyjuliakutatas.blog.hu/2018/12/31/_januarius_1_petofi_szimbolikus_szuletesnapja)

Szent Dömötör-napi Behajtási Ünnep és Darufesztivál

2020. október 24-én délelőtt a hagyományos Darufesztivál, délután pedig a behajtás népszokása elevenedik meg Hortobágyon a Szent Dömötör napi Behajtási Ünnepen a Kilenclyukú híd lábánál. Ízelítő a programokból: kézműves vásár, darujátszótér, darutúrák, a darukonyha eredményhirdetése, bográcsos ételek, ökörfogat, pusztaötös-bemutató, hortobágyi pásztorok, néptánc-bemutató.

A hideg idő beálltával, ahogy a napok egyre rövidülnek, Hortobágyon a régi népszokás hagyományait követve a pásztorok és jószágaik a télre készülődnek. Az állatokat behajtják a pusztai legelőkről a téli szálláshelyükre, hiszen az állat a „havat hazahozta a hátán", vagyis már nem talált táplálékot a határban.

A behajtásnak, vagy más néven szorulásnak megvoltak a jeles napokhoz kapcsolódó határnapjai: a marhákat Katalin, vagy Mihály napján, a juhokat Dömötör napján hajtották haza. A beszoruláshoz kapcsolódott a pásztorok elszámoltatása és bérfizetés is.

„Dömötör juhászt táncoltat" – tartja a közmondás, mely egyrészt a hideg idő beálltára utal, hiszen nem sokáig lehet már a szabadban maradni, másrészt a juhászok bottal táncoltatták meg azon társukat, akinél az elszámolásnál hiány mutatkozott.

Dömötör napjának – aki a pásztorok védőszentje is volt – megünneplése, a „dömötörözés" a pásztorok körében mindig nagy eseménynek számított, amelyre már jó előre készültek, a csárdában vagy az ún. pásztorházban, és akár több napon át mulattak, pásztorbált tartottak.

Délelőtt vásárral és bográcsban főtt pásztorételekkel várjuk Önöket.

Délután két órakor a Kilenclyukú híd lábánál kezdődik a Behajtási Ünnep, amikor a pásztorok állataik – rackajuhok, szürke marhák, nóniusz lovak, bivalyok – társaságában átvonulnak a hídon, miközben az érdeklődők a behajtás néprajzi hátteréről hallgathatnak érdekes információkat. A látványos felvonulás után lehetőség van a pásztorokkal és jószágaikkal való ismerkedésre, majd csikósbemutatóban is gyönyörködhetünk.

A daruhúzás a Hortobágy leglátványosabb természeti jelensége, a természet őszi ünnepe. A daru a Hortobágyi Nemzeti Park jelképe, a híres daruvonulás pedig az őszi naplementék legvonzóbb természeti eseménye, mely életre szóló élményt nyújt a Hortobágyra ellátogató természetbarátoknak. A vezetett túrákon való részvételhez előzetes bejelentkezés szükséges a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóságnál.

KÉRDÉSEK a szöveggel kapcsolatban:

1. Mi a Hortobágyi Nemzeti Park jelképe? Miért?
2. Milyen más nemzeti parkokat ismersz Magyarországon?
3. Kiknek ajánlanád a szövegben ismertetett programokat? (Legalább háromféle érdeklődőt említs!)
4. Mit tudtál meg Dömötörről? (Három tényt említs!)
5. Milyen más állatokkal vagy időjárással kapcsolatos népi hagyományt ismersz?

(forrás: https://www.programturizmus.hu/ajanlat-szent-domotor-napi-behajtasi-unnep-hortobagy.html)

MOST JÓ IGAZÁN DEBRECENINEK LENNI!

A 2020 májusában bevezetett Debrecen Városkártyával olyan előnyöket és kedvezményeket élvezhetnek a debreceni állandó lakcímmel rendelkező lakosok, amelyek egyedülállóak az országban.

Városunk számtalan programot és szórakozási lehetőséget kínál. Szeretnénk, ha ezeket a debreceniek kizárólagos kedvezménnyel vehetnék igénybe. Ezért hoztuk létre a Debrecen Városkártyát, amelynek használata a rövid személyes regisztrációt és az egyszeri ezer forintos kiváltási díj megfizetését követően sokszorosan megtérül. Ráadásul a Debrecen Városkártya tömegközlekedési kártyaként is használható a kedvezményes árú bérletek hozzárendelésével.

A Debrecen Városkártya kiváltása csak személyesen történhet, melyre jelenleg három helyen biztosítunk lehetőséget: a DV Parking Malompark Bevásárlóközpontban lévő Ügyfélszolgálati Irodájában, a VisitDebrecen ideiglenes értékesítőhelyén a Kossuth téren, a *Grand Hotel Aranybika* előtt és a Nagyerdei Stadion DVSC Shopjában.

A Debrecen Városkártya elsőként az új *Aquaticum Debrecen Strand*on és a *Nagyerdei Kultúrpark*ban használható kedvezményes jegyének vagy bérletének megvásárlásához, illetve a DKV bérleteinek elektronikus megvásárlására jogosít fel. A későbbiek során az elérhető szolgáltatások és a hozzájuk kapcsolódó kedvezmények körét folyamatosan bővítjük.

Váltsa ki Ön is a Debrecen Városkártyát a kártyakibocsátó pontok egyikén!

Együtt vagyunk Debrecen, élvezzük együtt a Debrecen Városkártya által nyújtott lehetőségeket!

KÉRDÉSEK:

1. Mik az előnyei a Debrecen Városkártyának?
2. Kik és hogyan válthatják ki a kártyát?
3. Te milyen kedvezményeket látnál szívesen egy ilyen kártyához kötve? Miért?
4. Milyen előnye lehet még annak, ha valaki Debrecenben lakik?
5. Mik az előnyei annak, ha egy család kistelepülésen (kisvárosban, faluban) él?

(forrás: https://www.debrecen.hu/hu/debreceni/debrecen-varoskartya/)

Budapest nevének eredete

Pestet és Budát, Magyarország fővárosát csak a reformkortól kezdődően emlegették együtt, közös nevükön. A gyakoribb forma a nagyobb város nevét előre helyezve Pest-Buda volt, de elvétve előfordult a magyar nyelvhez jobban illeszkedő, a mássalhangzó-torlódást elkerülő Buda-Pest alak is. Ez a névváltozat gróf Széchenyi István 1831-es Világ című művéből származik. A városok egyesítésekor, 1873-ban már magától értetődő természetességgel választották az új szék- és főváros számára a Budapest nevet.

A Buda név a korai Árpád-korban az ókori Aquincum helyén épült római települést jelölte, amelyet csak a tatárjárást követően, az akkor Újbudának nevezett budai vár megépítése után kezdtek Ó-Buda néven emlegetni. A város a középkori krónikáink szerint Attila hun király testvéréről kapta nevét, ebből azonban valószínűleg csak annyi igaz, hogy a név eredete valóban lehetett személynév is (középkori forrásokban előfordulnak Buda nevű személyek). Egy másik, nem igazolható feltevés szerint a városnév eredete a szláv voda („víz”) szó lehet, ahogyan az

ókori latin Aquincum név végső forrása is valamely vízzel összefüggő jelentésű kelta szó lehetett.

Pest nevének eredete egyes vélemények szerint az ókorba nyúlik vissza, Contra-Aquincum neve Ptolemaiosz 2. századi *Bevezetés a föld feltérképezésébe* című művében ugyanis Pesszion néven szerepel. Az elfogadottabb magyarázat szerint viszont a budai oldalon található Gellért-heggyel kapcsolatos, a szó ugyanis a szláv nyelveken „barlangot", „sziklaüreget" jelent, a régi magyar nyelvben pedig a kemencét nevezték pestnek, ahogy azt például Székelyföld egyes részein még a 20. században is használták. Így lett a hévizes barlangot („forró kemencét") rejtő mai Gellért-hegy Pest-hegy, a hegy lábánál ősidők óta használt folyami átkelő pedig Pest-rév, és innen kapta végül a túlparton létrejött település a nevét. A névnek ez az érdekes „túlpartra vándorlása" legkorábbi középkori forrásainkban jól nyomon követhető. Hasonló eredetű Buda német neve, Ofen is (magyarul: „kemence"), amely délnémet nyelvjárásban a szláv pest szóhoz hasonlóan barlangot, üreget is jelent. Érdekes, hogy egy tatárjárás előtti oklevél Ofen néven a folyó bal partján lévő települést, azaz a mai Pestet jelöli meg, később azonban a helyi németek már csak a budai várhegyre alkalmazták ezt a nevet.

KÉRDÉSEK:

1. Mikor és melyik művében írta le először Széchenyi István a Budapest szóalakot?
2. Mit köszönhetünk még Széchenyinek?
3. Mi teszi fővárossá Budapestet? Milyen intézmények működnek ott?
4. Mik az előnyei annak, ha valaki a fővárosban él?
5. Ha választanod kellene Budapest és a lakóhelyed között, hol élnél szívesen, és miért?

(forrás: https://hu.wikipedia.org/wiki/Budapest)

*A **SPECIÁLIS TAGOZATOKRA** (Biológia-kémia, Matematika) és a nyelvi előkészítő osztályba jelentkezők az adott tagozatnak megfelelő szakmai bizottságok előtt számolnak be felkészültségükről. Ezen a vizsgán a szülők már nem lehetnek jelen.*

A szóbeli meghallgatáson elsősorban arra vagyunk kíváncsiak, hogy a felvételiző mennyire jártas a természettudományos problémák elemzésében. A felvételin az általános iskolai tananyag ismeretét várjuk el, viszont kíváncsiak vagyunk a felvételiző képességeire is. Ezért a meghallgatáson – **rövid felkészülési idő után** – gondolkodtató kérdésekre kell válaszolnia. Mind a két tantárgyból az elméleti tételek, fogalmak ismertetése mellett egyszerű feladatok megoldására is sor kerül majd. Ezek az általános iskolában használt munkafüzetek feladataihoz lesznek hasonlóak. A vizsgán a felvételiző egy biológia és egy kémia témakört húz majd.

Biológia

1. Ismertesd az alábbi fogalmakat: populáció, társulás, bioszféra, környezet, tűrőképesség, tápláléklánc, táplálékpiramis! Melyek a legfontosabb populációs kölcsönhatások? Hozzál példát is ezekre!
2. Hasonlítsd össze a kétéltűek és a hüllők jellemzőit! Hozd összefüggésbe a jellemzőket az életmódbeli különbségekkel!
3. Ismertesd a madarak jellemzőit! Milyen tulajdonságok segítik a repülő életmódjukat?
4. Ismertesd az emlősök jellemzőit! Emeld ki a csak az emlősökre utaló, egyedi tulajdonságokat! Külön térjél ki a csoport szaporodására!

5. Hasonlítsd össze az ízeltlábúak osztályait! Az osztályok milyen jellemzői utalnak az élőhelyre és az életmódra?
6. Hasonlítsd össze a kétszikűek és egyszikűek osztályát! Milyen új jellemzői vannak a zárvatermőknek a nyitvatermőkhöz képest?
7. Jellemezd az emberi kültakaró rétegeit! Milyen külső hatások ellen véd ez a szervrendszer?
8. Jellemezd az emberi előbél és középbél felépítését és az emésztésben betöltött szerepüket! Említs meg néhány betegséget a táplálkozási rendszerrel kapcsolatban!
9. Ismertesd az emberi légzőrendszer felépítését és működését! Melyek a legfontosabb betegségek a szervrendszerrel kapcsolatban? Milyen ellenérveket hoznál fel a dohányzással szemben?
10. Ismertesd az ember keringési rendszerének részeit és azok működését! Külön térj ki a vérkörökre! Melyek a leggyakoribb szív és érrendszeri betegségek?
11. Ismertesd az emberi mozgási szervrendszer feladatait és részeit! Milyen egészségügyi problémák kötődnek ehhez a szervrendszerhez?
12. Ismertesd az emberi szövetek (hám-, kötő- és támasztó-, izom- és idegszövet) legfontosabb jellemzőit!

Kémia

1. Anyagok csoportosítása összetétel szerint példákkal: elemek, vegyületek, keverékek és oldatok.
2. Oldat, oldószer, oldott anyag fogalma. A tömegszázalék fogalma. Egyszerű számítások a tömegszázalékkal.
3. A periódusos rendszer felépítése, használata egyszerű számítási feladatok megoldásában.
4. Anyagmennyiség jele, mértékegysége, jelentése. Egyszerű számítások az anyagmennyiséggel.
5. Ismertesd a levegő összetételét, főbb komponenseinek jellemzőit!
6. Molekulák képződése: a vízmolekula kialakulása. A víz különleges tulajdonságai.
7. Kémiai egyenlet felírása és felhasználása számítási feladatokban, a tömegmegmaradás törvénye.
8. A kémiai reakciók csoportosítása példákkal: exoterm és endoterm reakciók, egyesülés és bomlás, sav-bázis és redoxireakciók.
9. Pozitív és negatív töltésű ionok képződése atomokból. Az ionrácsos anyagok jellemzői (konyhasó, mészkő).
10. A fémes kötés és a fémrácsos anyagok jellemzői.
11. Atomrácsos anyagok és jellemzőik (gyémánt, grafit, kvarc).
12. Molekularácsos anyagok jellemzői (jég, kén).

A szóbeli meghallgatáson elsősorban arra vagyunk kíváncsiak, hogy a felvételiző mennyire jártas az általános iskolai matematika tananyagban, illetve logikusan gondolkodik-e. A témakörökhöz a vizsgázók feladatokat kapnak. Felkészülési idő áll rendelkezésre ezek kidolgozására.

Matematika

1. Műveletek az egész számok halmazán
2. Műveletek a racionális számok halmazán
3. Elsőfokú egyenletek
4. Elsőfokú egyenlőtlenségek
5. Oszthatósági szabályok
6. Egybevágósági transzformációk (tengelyes és középpontos tükrözés)
7. Mennyiségek, mértékegységek (hosszúság, tömeg, idő, szög mérése)
8. A négyszögek osztályozása (kerület- és területszámítás)
9. A háromszögek osztályozása (kerület- és területszámítás)
10. Háromszögek nevezetes vonalai
11. A kocka, téglatest térfogata, felszíne
12. Egyenes és fordított arányosság
13. Pitagorasz tétele
14. Százalékszámítás
15. Sokszögek kerülete, területe, átlók száma, belső szögek összege

A **NYELVI Tagozatra** jelentkezők szóbeli felvételi vizsgája a tanulók idegennyelvi (angol) kompetenciáját méri. A felvételi két részből áll. Az első részben a felvételiző egy adott témakörhöz kapcsolódó kép segítségével beszélget a bizottság tagjaival, a második részben pedig nyelvérzékmérő feladatlapot tölt ki. A nyelvérzékmérő feladatok megoldása során a diákoknak nyelvészeti szempontból különleges tulajdonságokkal rendelkező nyelvi fejtörőket kell megoldani. A megfejtéshez nincs szükség a feladatban szereplő idegen nyelvek ismeretére, csupán logikus gondolkodásra és a nyelvek (az idegennyelv-tanulás) iránti érdeklődésre. A feladatban megjelenő nyelvi elemek közötti nyelvtani összefüggéseket kell megfigyelni és alkalmazni a feladat sikeres megoldásához.

Témakörök:

1. Én és a családom
2. Emberi kapcsolatok: barátság, emberek külső és belső jellemzése
3. Tágabb környezetünk: a lakóhely, lakás bemutatása
4. Az iskola világa: az iskola bemutatása, tantárgyak, órarend
5. Szabadidő: színház, mozi, filmnézés, olvasás, sport és hobbi
6. Ünnepek: karácsony, születésnap
7. Technológia: okostelefon és számítógép a mindennapokban

Nyelvérzékmérő feladatlap:

A nyelvérzékmérő feladatok megoldása során a diákoknak nyelvészeti szempontból különleges tulajdonságokkal rendelkező nyelvi fejtörőket kell megoldani. A megfejtéshez nincs szükség a feladatban szereplő idegen nyelvek ismeretére, csupán logikus gondolkodásra és a nyelvek, (az idegennyelv-tanulás) iránti érdeklődésre. A feladatban megjelenő nyelvi elemek közötti nyelvtani összefüggéseket kell megfigyelni és alkalmazni a feladat sikeres megoldásához.

Eredményes felkészülést kíván és szeretettel várja a felvételizőket a Debreceni Református Kollégium Gimnáziuma és Diákotthona!

1. feladat

A) Az alábbi szópárok az indonéz nyelv néhány szavának egyes és többes számú alakjait mutatják be. A példák alapján te is el tudod sajátítani az indonéz többes szám képzésének szabályát.

egyes szám		**többes szám**	
kurszi	karosszék	kurszikurszi	karosszékek
gadzah	elefánt	gadzahgadzah	elefántok
lalat	légy	lalatlalat	legyek
ibu	anya	_____	anyák
rumah	ház	_____	házak
medzah	asztal	_____	asztalok

B) Az alábbi szópárok a csendes-óceáni Szamoa-szigeteken beszélt szamoa nyelvből valók. Figyeld meg a többes szám képzésének szabályát, s töltsd ki az üres helyeket!

egyes szám		**többes szám**	
manao	kíván	mananao	kívánnak
maloszi	erős	maloloszi	erősek
punou	hajol	punonou	hajolnak
atamaki	bölcs	atamamaki	bölcsek
pesze	énekel	pepesze	énekelnek
matua	öreg	_____	öregek
laga	sző, fon	_____	szőnek, fonnak
szavali	utazik	_____	utaznak

2. feladat

Tanulmányozza a következő szanszkrit kifejezéseket!

1. *nayasi* ……
2. *icchati* ……
3. *anayam* ……
4. *nayami* ……
5. *icchasi* ……
6. *icchami* ……
7. *anayat* ……

Megadjuk a magyar megfelelőiket, de összekeverve.

a) én akarok, b) ti vezettek, c) ő akar, d) én vezetek, e) én vezettem, f) ti akartok, g) ő vezetett

Párosítsa a szanszkrit szavakat a nekik megfelelő magyar kifejezésekkel!